
Podpora mladých vědců vede k vysoké kvalitě vědy a výzkumu

---

11. 11. 2011, autor: P. K., rubrika: i-Forum informuje

Excelenci ve vědě a vzdělávání nelze dosáhnout bez garancí kontinuity vědeckého bádání a institucionální finanční podpory. Česká republika postrádá větší zastoupení významných zahraničních vědců na výzkumných pracovištích a výraznější podporu začínajících vědců. Shodli se na tom účastníci [středeční debaty](#) o mezinárodní konkurenceschopnosti české vědy a výzkumu, organizované v rámci Týdne vědy a techniky na Velvyslanectví Spolkové republiky Německo v Praze od 1. do 11. listopadu.

Excelence na německých a českých vysokých školách

Pódiové diskusi předcházela přednáška nazvaná Iniciativa excelence na podporu vědy a výzkumu na německých vysokých školách, kterou v úvodu přednesla Dr. Beate Konze-Thomas z Německé výzkumné společnosti (DFG). Obdobný program, jenž v Německu funguje od roku 2005, předložilo nedávno české ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Připravený program Excelence měl podle náměstka ministra školství prof. Ivana Wilhelma podpořit vysokoškolská výzkumná centra jednou miliardou korun. Tu ovšem s ohledem na snížené prostředky ministerstvo není v současné době schopno uvolnit. „Připravený program Excelence, na který nemá MŠMT peníze, by byl krok dobrým směrem,“ uvedl pro I-Forum rektor Univerzity Karlovy prof. Václav Hampl. Z celkového počtu 75 vysokých škol by požadavky na čerpání prostředků programu Excelence splňovalo 11 českých vysokých škol.

Doktorandské školy

Zástupkyně Německé výzkumné společnosti Dr. Beate Konze-Thomas vyzvala během diskuse zúčastněné, aby pomohli změnit klesající trend počtu českých doktorandských kolegií spolupracujících s německými. Německá výzkumná společnost, jež tato mezinárodní doktorandská kolegia podporuje, uvítá informace, které změny by bylo potřeba udělat, aby bylo možné podporu využívat častěji. Podle jejího názoru má spolupráce Německa s Českou republikou velký význam a není možné spolupracovat pouze s Čínou.

Otázku, proč nevzniklo v České republice více doktorandských škol, představitelé různých institucí v diskusi nezodpověděli. Posluchači se dozvěděli, že ovšem existují iniciativy, které jsou vykročením tímto směrem.

„Nedostatečná podpora mladých vědců je tradice, se kterou jsme se museli vypořádat i v Německu. Takzvaná geritokracie se snaží etablovaným dát další možnosti výzkumu, protože tam si můžete být jisti, že z toho pravděpodobně něco vznikne. U mladých vědců to ještě nevíte, ale o to více se to vyplatí, protože často budete velmi mile překvapeni. Myslím si, že podpora mladých vědců je metoda, jak postupovat na cestě k vysoké kvalitě vědy a výzkumu,“ uvedla Dr. Beate Konze-Thomas pro náš časopis.

„Excelence vědy je jako trávník, musíte jej zalévat a stříhat, ale musíte to dělat tři sta let, aby vypadal jako ten anglický.“ prof. Milan Elleder

Za jednu z překážek excelence v České republice označil rektor UK prof. Václav Hampl platové podmínky vědeckých pracovníků. Ty neumožňují ve větší míře najímat odborníky ze světa, přičemž nejde o přilákání několika málo mezinárodních hvězd, ale o šíření základny. Dalším faktorem, který podle rektora UK může ohrozit excelenci české vědy, přináší evropské strukturální fondy. Vzhledem k nedostatečně aktivní politice státu při podporování vědy a výzkumu totiž mohou strukturální fondy ohrozit již stávající místa excelence.

Iniciativa excelence na podporu vědy a výzkumu na německých vysokých školách

přednáší Dr. Beate KONZE-THOMAS Německá výzkumná společnost (DFG)

Pozvání k účasti v pódiové diskusi přijali

prof. Ing. Jiří DRAHOŠ, DrSc., dr. h. c.

předseda Akademie věd ČR

prof. RNDr. Václav HAMPL, DrSc.

rektor Univerzity Karlovy v Praze, předseda české konference rektoru?

prof. Ing. Ivan WILHELM, CSc.

náměstek ministra pro výzkum a vysoké školství, MŠMT

dr. Detlef SCHRÖDER, Ph.D.

Ústav organické chemie a biochemie AV ČR

Moderoval:

doc. RNDr. Jan KONVALINKA, CSc.
Učená společnost České republiky